

Sånenyt nr. 2 2019

I dette nummer

Formandens klumme.....	3
Årets gang på Tostenæs Fårebrug - 1	4
Resultater fra dyrskuerne	6
Indextal—et avlsværktøj	7
Indbydelse til Generalforsamling 26. oktober 2019	8
Regnskab 2018/2019 og budget 2020/2021	9
Karakul.....	10
Bestyrelsen kontaktinfo	12

Foto: Vibeke Bille Rasmussens såner

Husk at blad-redaktøren modtager meget gerne medlemmernes billeder og evt. indlæg på attermann.tine@gmail.dk

*Formandens klumme**af Mette Marie Lungeholt*

Så vender cyklus snart endnu en gang, og starter forfra. De fleste er godt i gang med at få slagtet lammene, eller har bestilt tid til det, og det er tid at tænke på vædderen til næste sæsons lam, og hvornår han skal sættes til fårene. Det er en god idé at være i god tid, hvis I skal ud og købe ny avlsvædder, da de bedste ofte bliver solgt først :) Husk at tjek jeres vædders kønsorganer inden I lukker ham til fårene, så I ikke bliver uventede skuffet næste år over manglende lam.

Græsvæksten har heldigvis været bedre i år, end sidste år, så de fleste har haft god vækst på lammene. Har de ikke nået det rette størrelse, så gør op med jer selv hvad I vil. Det koster at fodre dem op, og selv om det giver et bedre slagteprodukt, kan det måske ikke betale sig, hvis I skal betale

dyrt for foderet.

Andetsteds i dette blad kan I se indkaldelsen til årets generalforsamling. Jeg vil meget gerne opfordre jer til at komme. Vi i bestyrelsen vil gerne vide hvad medlemmerne gør sig af tanker, og kan I ikke komme er I også altid velkomne til at henvende jer til medlemmerne af bestyrelsen på enten mail eller telefon.

Dette var ordene for denne gang, skrevet i et fly over Atlanterhavet på vej til Grønland og 4 ugers eventyr, som I kan høre mere om når jeg kommer hjem.

Årets gang 1 - Tostenæs Fårebrug, Møn

af Hans Klindt

Her på Vestmøn har vi en lille besætning med 9 såner, 2 spelsau og en lille flok geder. Så har vi høns, slagtekyllinger og ænder til jul. Og køkkenhave og en lille frugtplantage. Alt sammen økologisk dog uden at vi er statsanerkendt.

Året indtil nu har været meget, meget fredeligt...

Og så alligevel... Faktisk startede vores ret særegne produktion af såner i år allerede ved et – må man nok sige - lille kiks, i som-

hvor mange lam, der kommer, hvor mange lam det enkelte får skal have, men ikke mindst, ca. hvornår hvert får skal lemme (så ved vi hvor mange nætter med læmninger, der venter!). Carl har hos os ramt fødselstidspunktet med op til +/- 4 døgn, og ofte er det meget tæt på dagen.

I år fik vi ikke brug for Carl! Vi havde bemærket, at fårene tog godt for sig af wrappen, og at de så lidt større ud ved vintertide end normalt. D. 4. januar kom det første

meren 2018!

Vi havde planlagt med lam til påske, så vædderen blev, som vi plejer, sat til midt november, så lammene kunne komme til april. Vi havde som sædvanligt bestil Carl Williams til at komme og scanne får i slutningen af januar. Det er dejligt, måske især i en mindre besætning, at få sine får scannet. Så ved vi

lam!! Herefter fulgte seks læmninger, alle i januar. Hvad var gået galt! Vædderen var jo sat til i november?

Vi tager lammene fra ved 4 måneders alderen - især vædderlam. Tilbage i 2018 havde vi haft lam lidt tidligt, og vi tog derfor lammene fra mødrene i slut juli, bortset fra ét enkelt vædderlam, som var født i april.

Desværre, kunne vi konstatere, at hvis der er et tidligt kønsmoden vædderlam blandt hunner uden lam, kan det gå helt galt. Vores vædderlam var ca. 3,5 mdr. i starten af august 2018. Derfor fik vi lam i 2019 meget tidligt!

Normalt ligger vores lammekvotient på 1,8 men i år er den kun på 1,2. Dvs. noget færre lam pr. får end normalt. Sånerne blev – ved en fejl - løbet i august 2018 af det unge vædderlam fra april. Fårene er dermed ikke kommet i ‘almindelig’ brunst, dvs. med opbygning af bedre fodertilstand og dermed frigivelse af æg ved løbning. Alle de får, der fødte i januar, fik ét lam hver. Mens det ene får, som blev ilæmnet som planlagt, fik trillinger i april.

Dog var det held i uheld, at vi i år fik lam tidligt. Vi har nemlig haft rigeligt at se til med de 9 Border Collie hvalpe, som vores

hyrdehund Gwen, fødte den 11. maj.

Vi importerede Gwen fra Irland i marts 2019. Det viste sig, at hun var gravid! Det er betydelig nemmere at opdrage lam end Border Collie hvalpe! Vi har haft vores udfordringer med de ni hvalpe, især da to af hvalpene skulle til Sverige og derfor skulle være hos os til de var 15 uger. Al vores socialisering ser ud til at være lykket, da vi har fået meget positive tilbagemeldinger om vores hvalpe. Vi har selv beholdt en hanhund, som nu skal uddannes til hyrdehund. Allerede nu hyrder han alt, hvad der bevæger sig!

Nu er det spændende, hvad resten af året kan bringe....

Resultater fra Det Fynske Dyrskue 2019

af Anette Fjorvang

4 års får og ældre med lam

116881-72 Fjordvangs Dido, 24 point, "Skuets bedste ældre får" og ærespræmie, 1 plads i børnemønstring.

3 års får med lam

116881-136 Fjordvangs Fluttershy, 23 point, 2 plads i børnemønstring.

2 års får med lam

116881-168 Fjordvangs Gisella, 23 point.

1 års med lam

105505-312 Lungholts Cha Cha, 23 point, 2. plads i mønstring

116881-200 Fjordvangs Hazel, 22 point, 2. plads i agility.

1-års uden lam

105505-281 Lungholts Sara Sofie, 23 point, 2. bedst 1-års på tværs af racer

105505-314 Lungholts Creme Fraiche, 23 point

Fjordvangs Dido "Skuets bedste ældre får" her sammen med Laura Fjorvang. Ærespræmien overrakt af bestyrelsesformand i Landbrugsorganisationen Centrovic Torben Povlsen

Resultater fra Landsskuet

af Mette Marie Lungholt

105505-137 Lungholts Salsa, 4-års får, 23 point og ærespræmie, 3. bedst i interbreed

105505-312 Lungholts Cha Cha, 1-års får med lam, 22 point, 1. plads i mønstring

105505-281 Lungholts Sara Sofie, 1-års får uden lam, 23 point, 2. bedst i interbreed

Indextal – et avlsværktøj

af Hans-Erik Jensen

I Såneforeningen er en stor del af besætningerne med i dataregistreringen. I nov. 2017 lavede foreningen en rundspørge blandt medlemmerne, som bl.a. viste at 48% af de ejere, som svarede, var med i dataregistreringen. Det er et meget højt tal i forhold til andre avlsforeninger, og det giver Såneforeningen store fordele frem for andre racer.

Det er ganske få data, der skal indberettes: Læmning inkl. fødselsvægt for hvert lam, vejning til 60 dages vægt (kan ske mellem 45 og 75 dage) og 120 dages vægt (kan ske mellem 90 og 165 dage)

Der bliver herefter beregnet en avlsværdi for moderfår og lam. I moderfårets beregning bliver hendes slægtninges præstationer også regnet ind. Det gælder slægtninge i såvel egen, som fremmede besætninger. Vi skal huske, at lammenes index, bortset fra tilvækst, beror på slægtningenes præstationer, dvs. der er en risiko for at lammet, hvis det bliver indsat som moderdyr, ikke præsterer som forventet. Så er der ikke andet at gøre end at erstatte det med et andet, som forhåbentlig er bedre.

Beregningen består af et samlet index (S-index) og seks delindex, egentlig er der otte, men de to bruges ikke. De seks delindex vægtes forskelligt og regnes sammen til S – index.

I praksis kan index systemet bruges på forskellige måder. Den mest simple er, at når man skal have ny vædder, så køber man den med det højeste S-index. Hvis man gør det i flere generationer og indsætter egne hundyr, med høje index, så vil besætningens samlede index stige over tid.

En anden metode kan være, at man ser på besætningens delindex og finder ud af, hvor den er svagest og det kunne f.eks. være kuldstørrelse. Så køber man en vædder, der er stærk på kuldstørrelse, men husker samtidig, at den helst ikke må være svagere end ens egen besætning på de øvrige delindex. Det kan ikke altid lade sig gøre, men så må man indgå et kompromis.

Endelig skal vi huske, at index kan ikke stå alene. Der skal til stadighed avles på racetypiske dyr, der lever op til racens standard.

Hvis man er usikker på, hvad racetypiske dyr er, kan man lade sine dyr udstille eller stille dem til kåring. Man kan læse mere om kåring og racens standard på Såneforeningens hjemmeside under Avlsmål.

Indbydelse til ordinær Generalforsamling

af Mette Marie Lungholt

Generalforsamlingen afholdes lørdag den 26. oktober 2019 på Hindsgavl Naturcenter, Galsklintvej 2, 5500 Middelfart.

Der er lagt op til en spændende dag, hvor foreningens nye medlem Henrik Traugott-Olsen vil fremvise sine Karakul får og fortælle mere om racen. Karakul er som bekendt en af stamfædrene til Sånefåret. **Vi mødes kl. 10 ved kirken på Kagbanken, 5580 Nørre Åby.** Der er p-pladser ved kirken. Fårene står to-tre forskellige steder, så vi skal køre lidt rundt i området Nørre Åby/Middelfart. Efter fremvisningen fortsætter vi til **Hindsgavl Naturcenter** på ovennævnte adresse, hvor der vil være **frokost kl. 12.00.** **Hindsgavl Naturcenter** ligger på Hindsgavl-halvøen ved porten til Dyrehaven og er blevet opført som det naturlige omdrejningspunkt for aktiviteter og oplevelser i området. Fra centerets tag er der en storslået udsigt ud over Dyrehaven, til Hindsgavl Slot og Lillebæltsbroen.

13.00—15.30 Generalforsamlingen med følgende dagsorden:

- a. Valg af dirigent
- b. Formandens og avlsudvalgets beretning
- c. Regnskab
- d. Behandling af indkomne forslag. Ingen indkomne forslag (udgår)
- e. Budget, herunder kontingent for kommende regnskabsår
- f. Valg af formand på lige år (udgår)
- g. Valg af to bestyrelsesmedlemmer. På valg er Anette Fjordvang og Vibeke Bille Rasmussen. Begge modtager genvalg
- h. Valg af suppleant til bestyrelsen. På valg er Hans Klindt, der modtager genvalg.
- i. Valg af revisor. På valg er Anders Pettersson, der modtager genvalg
- j. Valg af revisorsuppleant. På valg er Hanne Schjellerup, der modtager genvalg
- k. Valg af medlem til avlsudvalget for 2 år. På valg er Mette Marie Lungholt, der modtager genvalg
- l. Fastlæggelse af tid og sted for næste års generalforsamling
- m. Eventuelt

Tilmelding af hensyn til frokost senest den 18. oktober til Anette Fjordvang (anettefjordvang@gmail.com)

Regnskab og budget

af Allan Christensen

SÅNE FÅR, DANMARK

Regnskab 2018/19 - Budget 2020/21

Resultatopgørelse:	R 2017/18	R 2018/19	B2018/19	B 2020/21
Indtægter:				
Kontingent 2018/19 (40 enkelt, 13 dobbelt)	18.600	17.850	25.000	20.000
Renter	1	2	0	
Sånebeklædning	0	2.198	4.000	4.000
Indtægter i alt	18.601	20.050	29.000	24.000
Omkostninger:				
Møder	0	0	1.500	1.500
Gebyrer	0	0	0	0
Deltagelse i dyrskuer	2.163	2.865	3.000	3.000
Såne-bladet (inkl. porto)	3.464	4.134	7.000	7.000
Generalforsamling	772	0	5.000	5.000
Markedsføring	0	1.407	1.400	1.400
Domæne (www.saane.dk)	45	50	200	200
Medlemsarrangement	0	0	3.000	3.000
Sånebeklædning	0	2.050	5.000	5.000
Omkostninger i alt	6.444	10.506	26.100	26.100
Resultat:	12.157	9.544	2.900	-2.100

Balance 30/6-2019			
Aktiver:		Passiver:	
Danske Bank	26.328	Egenkapital primo	18.994
Kasse	1.022	Årets resultat	9.544
Tilgodehavende kontingent	1.350	Egenkapital ukltimo	28.538
Tilgodehavende på Sånebeklædning	288	For tidligt betalt kontingent	450
Aktiver i alt	28.988	Passiver i alt	28.988

Dato: 16. august 2019

Allan Christensen
Kasserer

Anders Pettersson
Revisor

Karakulfår

Karakulfår el. **Fedthalefår** er en fårerace, der stammer fra Centralasien omkring søen Karakul i det nuværende Tadsjikistan. De er meget hårdføre og kan klare sig i temperaturer fra - 36° til + 40°. De kan også finde på at angribe for at forsvare deres lam. Fårene adskiller sig fra kameler og dromedarer ved ikke at have nogen pukkel. I stedet oplagrer de et fedt-depot i halen, og den opsvulmede fedt-hale bruges som P-pille! Fotoet herunder er fra naturreservatet Fænø Kalv og informationen er hentet fra hjemmesiden www.geocaching.com

Maritime oplevelser på Lillebælt

Henrik Traugott-Olsen, der stiller sig velvilligt til rådighed for foreningens medlemmer i forbindelse med Generalforsamlingen den 26/10, er - udover fårehyrde - også skipper på galasen AVENTURA.

Med galeasen "AVENTURA" kan man tage på maritime oplevelser på Lillebælt og i de omkring liggende farvande med familie, venner eller kolleger. Oplevelsen arrangeres i samarbejde med skibets skipper efter ønsker og vejret. Der sejles fisketure, firmature, bryllupper, fødselsdage, konfirmationer, hvalsafari, navigationsundervisning, askespredning, m.m. Sejlads med sejl efter ønske og når vindforholdene er til det. Der er kabys og køkkengrej ombord til bispisning af 40 gæster og efter ønske kan der arrangeres catering eller egen forplejning kan medbringes.

Læs mere på <http://www.galeasen-aventura.dk> og skriv eller ring til Henrik på: henrik@galeasen-aventura.dk eller 2165 0567.

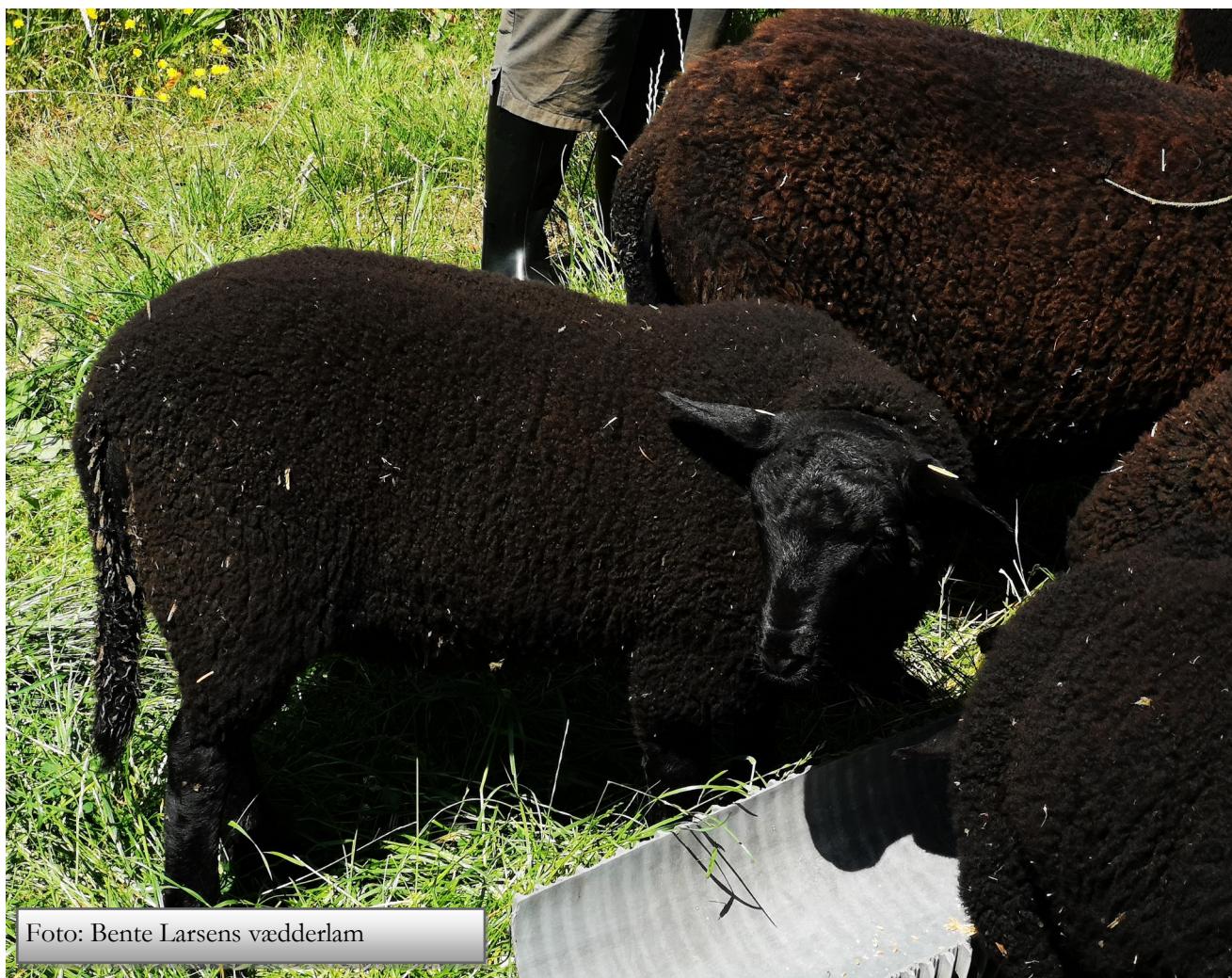

Foto: Bente Larsens vædderlam

HUSK at når I som medlemmer af Såneforeningen sælger Sånefår til nye ejere, kan I melde de nye ejere ind i foreningen. Den første periode er gratis for nye medlemmer.

Send en mail til Allan (acstavnsholt@gmail.com), så sørger han for resten.

I mailen skal følgende fremgå:

Navn

Adresse

Tlf. nr.

E-mailadresse

CHR nr.

Bestyrelsen

Mette Marie Lungholt
Formand / Avlsudvalg
Tlf. 22 42 63 52 e-mail: spjaette@gmail.com

Anette Fjordvang
Næstformand
Tlf. 21 67 17 81 e-mail: anettefjordvang@gmail.com

Allan Christensen
Kasserer
Tlf. 40 15 31 80 e-mail: acstavnsholt@gmail.com

Vibeke Bille Rasmussen
Sekretær / Avlsudvalg
Tlf. 50 57 68 03 e-mail: vibekebille@gmail.com

Tine Attermann
Webmaster / Såne Nyt
Tlf. 25 57 60 34 e-mail: attermann.tine@gmail.com

Hans Klindt
Suppleant
Tlf. 22 96 21 53 e-mail: klindt.hans@gmail.com

Mette Marie Lungholt tlf. 22 42 63 52 e-mail: spjaette@gmail.com

Avlsudvalg

Hans-Erik Jensen tlf. 50 46 31 02 e-mail: hejensen48@gmail.com
Vibeke Bille Rasmussen tlf. 50 57 68 03 e-mail: vibekebille@gmail.com
Suppleant Iben Dolriis tlf. 51 28 56 71 e-mail: ibendolriis@gmail.com

Forsidefoto og fotos s. 3 og 7 er af Fjordvangs Columbine 116881-43 og Fjordvangs Frida 116881-121. Billederne er taget af Sandra Musone fra StudieW7 i Odense. Fårene blev udvalgt til at deltage i et fotoprojekt om kæledyr i en Facebook konkurrence. Billederne blev taget i februar 2019 og fårene var drægtige med hhv. trillinger og tvillinger under optagelserne.